

DZIEŃ POSTU I MODLITWY

ZAKOŃCZENIE 10 DNI MODLITW

Lekcja 3 — 19 stycznia

PRZESŁANIA JEZUŚA DO SIEDMIU ZBORÓW

STUDIUM BIEŻĄCEGO TYGODNIA: Ap 2,8-3,22; Iz 61,10.

TEKST PAMIĘCIOWY: „Zwycięzcy pozwolę zasiąść ze mną na moim tronie, jak i Ja zwyciężyłem i zasiadłem wraz z Ojcem moim na jego tronie” (Ap 3,21).

Z wyspy Patmos Jezus za pośrednictwem Jana wysłał list zawierający siedem przesłań dla Jego ludu. Choć przesłania te dotyczyły bezpośrednio zborów w Azji w czasach apostoła, to jednak w ujęciu proroczym przedstawiają symboliczny obraz stanu Kościoła na przestrzeni dziejów.

Porównanie tych przesłań wskazuje, że wszystkie one mają sześciorakiego rodzaju strukturę. Każde przesłanie zaczyna się wskazaniem z nazwy określonego zboru. Następnie pojawiają się słowa: *To mówi...*, po których Jezus przedstawia się zborowi przy pomocy opisów i symboli występujących w 1. rozdziale *Apokalipsy Jana*. Te opisy Jezusa są dostosowane do szczególnych potrzeb każdego zboru. W ten sposób Jezus wskazuje na to, że jest w stanie przyjść z pomocą w ich zmaganiach i problemach. Następnie Jezus udziela pochwały określönemu zborowi, a potem radzi mu, jak wyjść z trudnej sytuacji. Wreszcie każde przesłanie do zboru kończy się wezwaniem do słuchania przesłania Ducha Świętego oraz obietnicą dla zwycięzców.

Jak zauważyliśmy w lekcji ubiegłego tygodnia podczas naszej analizy przesłania do pierwszego zboru, efeskiego, i jak zauważymy w tym tygodniu, studiując przesłania do pozostałych sześciu zborów, Jezus oferuje nadzieję i odpowiada na potrzeby każdego zboru w jego szczególnej sytuacji. Tak więc z pewnością może On zaspokoić także i nasze potrzeby dzisiaj.

Smyrna była pięknym i bogatym miastem, ale także ośrodkiem nakazanego odgórnie kultu cesarza. Odmowa uczestniczenia w uroczystościach ku czci cesarza mogła doprowadzić do wyjęcia spod prawa i prześladowania, a nawet męczeńskiej śmierci.

Przeczytaj Ap 2,8-11. Jak sposób przedstawienia się Jezusa temu zborowi nawiązuje do sytuacji tej wspólnoty? Jaka była sytuacja zboru w Smyrnie? Jakiego ostrzeżenia przed tym, co ma nastąpić, udzielił Jezus tamtejszym chrześcijanom?

Przesłanie do zboru w Smyrnie odnosi się proroczco do Kościoła w erze poapostolskiej, gdy chrześcijanie byli brutalnie prześladowani przez Cesarstwo Rzymskie. „Dziesięć dni” w Ap 2,10 to wskazanie na dziesięć lat prześladowań za panowania cesarza Dioklecjana w latach 303-313. Prześladowania te zakończyły się wydaniem przez cesarza Konstantyna Wielkiego edyktu mediolańskiego gwarantującego chrześcijanom wolność religijną.

Pergam był ośrodkiem różnych pogańskich kultów, w tym kultu Asklepiosa, greckiego boga sztuki lekarskiej, którego nazywano Zbawicielem i czczono pod postacią węża. Ludzie przybywali tam z daleka do świątyni Asklepiosa w nadziei na uzdrowienie. Pergam odgrywał też wiodącą rolę w popularyzacji kultu cesarza, który podobnie jak w Smyrnie był obowiązkowy. Nic dziwnego, że chrześcijanie w Pergamie zostali określani jako mieszkający „tam, gdzie jest tron szatana” (Ap 2,13).

Przeczytaj Ap 2,12-15. Jak Jezus przedstawił się temu zborowi i jak pochwalił jego duchowy stan?

Chrześcijanie w Pergamie doświadczali pokus zarówno z zewnątrz, jak i wewnątrz Kościoła. Choć większość z nich dochowywała wierności Bogu, niektórzy zwani *nikolaitami* opowiedzieli się za kompromisem z pogaństwem w celu uniknięcia prześladowania. Podobnie jak Bileam, który stał się odstępcą i zwiódł Izraelitów do grzechu przeciwko Bogu w drodze do Ziemi Obiecanej (zob. Lb 31,16), ludzie ci uznali, że wygodniej i korzystniej będzie pójść na kompromis w kwestii zasad wiary. Choć podczas zjazdu w Jerozolimie przywódcy Kościoła wyraźnie podkreślili nakaz powstrzymywania się od tego, co zostało ofiarowane bałwanom, „i od nierządu” (Dz 15,29), nauka Bileama pozwalała odrzucić to pochodzące od Boga postanowienie. Jedyne wyjście, jakie oferuje Jezus zborowi w Pergamie, jest następujące:

— „Upamiętaj się” (Ap 2,16).

Zbór w Pergamie jest proroczym obrazem Kościoła istniejącego mniej więcej w latach 313-538. Choć niektórzy członkowie Kościoła pozostawali wierni Bogu, to jednak duchowy upadek i odstępstwo pogłębiały się gwałtownie.

Co to znaczy nie zaprzeć się „wiary mojej [Jezusa]” (Ap 2,13 BT; zob. Ap 14,12)? Jak nasza odmowa zaparcia się wiary pomaga nam odrzucić kompromis i pozostać wiernymi „aż do śmierci” (Ap 2,10)?

W porównaniu z innymi miastami Tiatyra nie miała takiego politycznego ani kulturowego znaczenia w starożytnym świecie, a tamtejszy zbor był mało znany. Aby prowadzić biznes czy choćby otrzymać pracę, ludzie w Cesarstwie Rzymskim musieli należeć do cechów rzemieślniczych. W Tiatyrze skrupulatnie przestrzegano tego wymogu. Członkowie cechów musieli uczestniczyć w uroczystościach religijnych związanych ze świątynnymi obrzędami, które nierzadko obejmowały niemoralne praktyki. Ci, którzy odmawiali udziału w takich uroczystościach, byli wykluczani z cechów i ponosili finansowe straty. Dla ówczesnych chrześcijan oznaczało to wybór między całkowitym kompromisem albo zupełnym wykluczeniem społecznym ze względu na ewangelię.

Przeczytaj Ap 2,18-29. Jak Jezus przedstawił się zborowi w Tiatyrze (zob. także Dn 10,6)? Za co Jezus pochwalił zbor w Tiatyrze i na jakie niepokojące rzeczy zwrócił uwagę?

Podobnie jak to było ze zbozem w Pergamie, także i zbor w Tiatyrze był popychany do zawarcia kompromisu z pogańskim środowiskiem. Imię Izebel nawiązuje do żony króla Achaba, która doprowadziła Izraelitów do odstępstwa (zob. 1 Krl 16,31-33). Jezus przedstawia ją jako przykład duchowej niemoralności (zob. Ap 2,20). Ci, którzy poświęcają prawdę w imię kompromisu i przyjmują *nieczyste* pogańskie poglądy i praktyki, dopuszczają się duchowego cudzołóstwa z nią.

Zbor w Tiatyrze symbolizuje stan chrześcijaństwa w latach 538-1565. Niebezpieczeństwo dla chrześcijan nie pochodziło wówczas z zewnątrz Kościoła, ale znajdowało się wewnątrz niego. *Biblię* zastąpiono tradycją, kapłaństwo Chrystusa zastąpiono ludzkim kapłaństwem i kultem relikwii, a dobre uczynki przedstawiano jako środek służący do zbawienia człowieka. Ci, którzy nie przyjęli tych wypaczeń, byli prześladowani, a nawet zabijani. Przez wieki prawdziwy Kościół znajdował schronienie na dzikich pustkowiach (zob. Ap 12,6.13-14). Jednak Jezus pochwalił zbor w Tiatyrze za wiarę i miłość oraz uczynki i służbę, wskazując w ten sposób reformację i początek powrotu do *Biblii*.

Pomyśl o słowach Jezusa zapisanych w Ap 2,25: „Trzymajcie się tylko mocno tego, co posiadacie, aż przyjdę”. Co te słowa oznaczają dla nas wszystkich razem i każdego z osobna? Co otrzymaliśmy od Jezusa i czego mamy się trzymać?

Sardes miało wspaniałą historię, ale w czasach rzymskich miasto utraciło swoje znaczenie. Choć jego mieszkańcy nadal cieszyli się dostatkiem, to jednak chwała Sardes bardziej opierała się na dawnych dziejach niż obecnym znaczeniu. To starożytne miasto zostało zbudowane na szczycie góry i było prawie nie do zdobycia. Ponieważ mieszkańcy czuli się bezpieczni, mury miejskie były słabo strzeżone.

Przeczytaj Ap 3,1-6; Mt 24,42-44; 1 Tes 5,1-8. Jakie trzy zalecenia daje Jezus chrześcijanom w Sardes, by uleczyć ich duchowy stan? Jak wezwanie do czujności nawiązuje do dawnej historii miasta?

.....

.....

.....

Choć Jezus uznał niektórych chrześcijan w Sardes jako wiernych, to jednak większość Jego wyznawców była duchowo martwa. Zbór ten nie został oskarżony o żaden jawny grzech czy odstępstwo (jak Pergam i Tiatyra), ale o duchowy bezwład.

Przesłanie do zboru w Sardes odnosi się proroczco do duchowego stanu protestantyzmu w czasach poreformacyjnych — od około 1565 do 1740 roku — gdy Kościół pogrążył się w pozbawionym życia formalizmie i stanie duchowego samozadowolenia. Pod wpływem wzbierającej fali racjonalizmu i zeświecczenia osłabł nacisk kładziony na zbawienną łaskę ewangelii i poświęcenie się dla Chrystusa, ustępując miejsca suchym filozoficznym argumentom. Kościół w tym okresie, choć wydawał się żyć, był duchowo martwy.

Przesłanie to odnosi się także do każdego pokolenia chrześcijan. Zawsze bowiem są tacy chrześcijanie, którzy z dumą mówią o swojej przeszłej wierności Chrystusowi. Jednak ich religia jest formalna — brakuje w niej autentyczności i serdecznego poświęcenia dla ewangelii.

Pamiętając zawsze o wielkiej prawdzie dotyczącej zbawienia wyłącznie z łaski przez wiarę w Chrystusa, w jakim sensie możemy powiedzieć, że nasze uczynki nie zostały uznane jako *doskonałe* przed Bogiem (zob. Ap 3,2)? Co to znaczy i jak możemy *udoskonalić* nasze uczynki przed Nim? Zob. Mt 5,44-48.

Szóstym zbozem, do którego skierował przesłanie Jezus, był zбір w Filadelfii (co znaczy *miłość braterska*). Miasto to znajdowało się na rzymskim szlaku handlowym i stanowiło niejako bramę — otwarte drzwi — do rozległej i żyznej doliny. Wykopaliska archeologiczne wskazują na to, że było ono ośrodkiem, do którego przybywano w celu uzyskania poprawy zdrowia i na leczenie. Ponieważ miasto było nękanie częstymi trzęsieniami ziemi, wielu jego mieszkańców osiedlało się w okolicy i mieszkało w skromnych chatach.

Przeczytaj Ap 3,7-9. Jak sposób przedstawienia się Jezusa odnosi się do sytuacji zboru w Filadelfii? Co stwierdzenie Jezusa: „Niewielką masz moc” (Ap 3,8), mówi o stanie tego zboru?

Przesłanie skierowane do tego zboru w proroczy sposób dotyczy wielkiego ożywienia w protestantyzmie podczas dwóch kolejnych ruchów przebudzeniowych w Wielkiej Brytanii i Stanach Zjednoczonych w latach 1740-1844. Zwłaszcza na światło, jakie otrzymali, wierni Boży rzeczywiście w tym okresie zachowywali Jezusowe Słowo (zob. Ap 3,8). Kładziono stopniowo coraz większy nacisk na posłuszeństwo Bożym przykazaniom i czystość życia. „Otwarte drzwi” (Ap 3,8) to najwyraźniej droga do niebiańskiej świątyni, jako że w przesłaniu wspomniana jest także świątynia „Boga mego” (Ap 3,12; por. Ap 4,1-2). Fakt, iż jedne drzwi zostają zamknięte, a drugie otwarte, wskazuje na zmianę, jaka nastąpiła w 1844 roku w arcykapłańskiej służbie Jezusa.

Przeczytaj Ap 3,10-13. Co wskazuje, że czas jest krótki, a powtórne przyjście Jezusa zbliża się coraz bardziej? Co oznacza wypisanie imienia Boga na Jego wyznawcach (zob. 2 Tm 2,19)? Jeśli imię oznacza charakter osoby, to co Wj 34,6 mówi nam o tych, którzy noszą imię Boga wypisane na nich?

Wielkie ożywienie religijne nastąpiło w Kościołach po obu stronach Atlantyku. W latach poprzedzających rok 1844 przesłanie o rychłym powtórnym przyjściu Chrystusa było głoszone w wielu częściach świata. Obietnica wypisania imienia Boga na tych, którzy zwyciężą, oznacza, że charakter Boga ma się objawić wśród Jego naśladowców. Równie ważna jak przesłanie dotyczące rychłego powtórnego przyjścia Chrystusa jest obietnica, iż On przygotuje swój lud na to wielkie wydarzenie, przebacząc grzechy swoich wiernych i wpisując swoje prawo w ich serca (zob. Flp 1,6; Hbr 10,16-17).

Co znaczy dla ciebie obietnica rychłego powtórnego przyjścia Chrystusa? Jaką pewność daje nam Jego obietnica, iż dokończy On dzieło, które rozpoczął?

Ostatni zbor, do którego Jezus skierował przesłanie, znajdował się w Laodycei, bogatym mieście leżącym na ważnym szlaku handlowym. Laodycea słynęła z produkcji wełny, banków posiadających znaczne ilości złota oraz szkoły medycznej, w której przygotowywano leczniczą maść na oczy. Dobrobyt, jakim cieszyli się mieszkańcy Laodycei, napełniał ich jednak poczuciem samowystarczalności. Około 60 roku naszej ery, gdy trzęsienie ziemi zniszczyło miasto niemal zupełnie, obywatele Laodycei odrzucili ofertę finansowego wsparcia z Rzymu, twierdząc, że mają dość własnych środków, by odbudować miasto samodzielnie. Gdy w mieście zabrakło wody, zaczęto dostarczać ją przy pomocy akweduktu z gorących źródeł w Hierapolis. Dopływając do Laodycei, woda z gorącej stawała się letnią.

Przeczytaj Ap 3,14-17 i Oz 12,9. Jak duch samowystarczalności mieszkańców miasta oddziaływał na laodycejskich chrześcijan?

Jezus nie skarcił chrześcijan w Laodycei z powodu poważnego grzechu czy jakiegoś odstępstwa. Ich problemem było raczej samozadowolenie prowadzące do duchowej gnuśności. Podobnie jak woda, która płynęła akweduktem do miasta, nie byli ani ożywczo chłodni, ani gorący, ale letni. Uważali się za bogatych i wmawiali sobie, że niczego więcej nie potrzebują, a jednak byli duchowo ubodzy i nadzy, a w dodatku ślepi na swój duchowy stan.

Zbor w Laodycei symbolizuje duchowy stan Kościoła Bożego w ostatnim okresie dziejów świata, jak wskazują w *Apokalipsie Jana* pewne ogniwa łączące z czasami końca. Jedno z takich ogniw dotyczy równoległego ostrzeżenia Jezusowego w Ap 16,15 nawiązującego do *białych szat* Jego sprawiedliwości niezbędnych duchowo nagim laodycejczykom (zob. Ap 3,18). Ostrzeżenie, by pilnować swoich szat i nie chodzić nago, występuje w kontekście armagedonu, duchowej bitwy. Moment tego ostrzeżenia przekazanego przez Jezusa może się wydawać nieco dziwny na pierwszy rzut oka, gdyż w owym czasie nie będzie już można otrzymać tej białej szaty sprawiedliwości. Czas łaski będzie już wówczas zakończony dla wszystkich. Jednak przestroga, by pilnować swoich szat, występuje w powiązaniu z szóstą plagą i armagedonem, gdyż Jezus pragnie przypomnieć laodycejczykom, by byli gotowi już teraz, z wyprzedzeniem, na ten straszliwy konflikt, zanim będzie na zawsze za późno. Tak więc Ap 16,15 ostrzega laodycejczyków, że jeśli nie usłuchają rady Jezusa i pozostaną nadzy (zob. Ap 3,17-18), to będą zgubieni i zostaną zawstydzeni podczas Jego powtórnego przyjścia (zob. 1 J 2,28-3,3).

Jezus zapewnia laodycejczyków, że ich miłuje. Wzywa ich do skruchy (zob. Ap 3,19). Swoje wezwanie kończy, przedstawiając siebie jako Oblubieńca z *Pieśni nad Pieśniami* (zob. Pnp 5,2-6) stojącego u drzwi, pukającego i czekającego, by Mu otworzyć (zob. Ap 3,20). Każdy, kto otworzy drzwi i wpuści Go, otrzymuje obietnicę, że będzie z Nim wieczerzał, a ostatecznie także panował wraz z Nim na Jego tronie (zob. Ap 20,4).

Przeczytaj Ap 3,18-22. Jakiej rady udzielił Jezus laodycejczykom? Co symbolizują złoto, biała szata i maść na oczy (zob. 1 P 1,7; Iz 61,10; Ef 1,17-18)? Co ta rada oznacza dla nas, adwentystów dnia siódmego, utożsamiających się ze zbozem laodycejskim?

DO DALSZEGO STUDIUM

Siedem przesłań do zborów wskazuje na stopniowy duchowy upadek siedmiu zborów. Zbór efeski był wciąż wierny, choć utracił pierwotną miłość. Zbory w Smyrnie i Filadelfii były w większości wierne. Zbór w Pergamie i Tiatyrze w coraz większym stopniu pogrążyły się w odstępstwie od czystej wiary apostołskiej. Zbór w Sardes znajdował się w bardzo niedobrym stanie duchowym. Większość tego zboru straciła wierność ewangelii, choć w zborze w Filadelfii pojawiło się sporo wiernych wyznawców. Zbór w Laodycei był w takim stanie duchowej ospałości i samozadowolenia, iż nie można było powiedzieć o nim nic dobrego.

Kończąc każde przesłanie do danego zboru, Jezus składa obietnicę tym, którzy przyjmą Jego radę. Można zauważyć, że pomimo duchowego upadku w zborach obietnice stają się stopniowo coraz większe. Efezianie, do których Jezus skierował pierwsze przesłanie, otrzymali tylko jedną obietnicę. Choć kolejne zbory pogrążyły się w coraz większym kryzysie duchowym, to jednak otrzymywały coraz więcej obietnic. W końcu zbór w Laodycei otrzymał tylko jedną obietnicę, ale za to największą — miejsce na tronie obok Jezusa (zob. Ap 3,21).¹

PYTANIA DO DYSKUSJI

1. Jak rosnąca liczba obietnic następująca w miarę duchowego upadku zborów odzwierciedla prawdę, że gdzie grzech się wzmagą, tam łaska bardziej obfituje (zob. Rz 5,20)? Pomyśl o tym w świetle następującego oświadczenia: „Kościół, choćby był osłabiony i wadliwy, jest jedynym obiektem na ziemi, który Chrystus obdarza swoją najwyższą uwagą. Nieustannie strzeże go z troską i wzmacnia przez swojego Ducha Świętego”².

2. Chrześcijanie często mówią, że trudno być chrześcijaninem w uprzemysłowionych, handlowych i wielkich miastach. Jednak w bogatych miastach Azji żyją chrześcijanie, którzy są wierni ewangelii i pozostają niezachwiani w swojej lojalności wobec Boga pomimo nacisków wywieranych na nich przez pogańskie środowisko. Czego możemy się od nich nauczyć? Pomyśl o tych chrześcijanach w Azji w świetle modlitwy Jezusa zapisanej w J 17,15-19. Jak kwestia bycia w świecie, ale nie ze świata, ma zastosowanie do chrześcijan dzisiaj, zwłaszcza tych mieszkających w dużych miastach?

3. Jak jako adwentyści dnia siódmego możemy lepiej przyjąć przesłanie skierowane do nas w liście do zboru w Laodycei?

¹ Przeczytaj także rozdział *Objawienie*, w: Ellen G. White, *Krzyż i miecz*, Warszawa 2018, wyd. II, s. 328-335.

² *Tań, Wybrane poselstwa*, Radom 2009, t. II, s. 374.